

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Stiriurna zaposlitev

Na pretekli konferenci ali seštevju je bilo že slišati pohvale kolektivni »Iskre« v Kranju, ki je v iskanju delavcev že lani opeljal tudi 4-urno zaposlitev. Tako danes v splošni montaži dela 63 delavce se po 4 ure. Toda ondan so se te žene vrtožile. Ze od marca lani nekatere delajo »začasno« in še nič ne vedo kdaj bodo imele urejene pravice, ki jim pripadajo. To delo se jim sploh ni doslej stelo v delovno dobo, nimajo letnega dopusta itd. Sedaj bodo to zadevo uredili, kajti zakoni dovoljujejo tudi polovično oziroma stiriurno zaposlitev z enako polovično obveznostjo podjetja do družbe za takega delavca in podobno. Ta oblika zaposlovanja pa se pri nas vse premalo uveljavlja, dasi imajo določeni pogledi celo prednost za gospodarsko organizacijo. Ugotovljeno je namreč, da dva delavca v stiri urah (seveda z istimi sposobnostmi in pogoji) naredita vsekakor več kot eden v osmih urah, kajti zadnje ure je že utrujen.

Seveda ne gre pri tem za uveljavljanje polovičnega zaposlovanja, kajti stremeti je za polno zaposlitev. Toda 4-urna zaposlitev je zelo važna v nekaterih delovskih središčih našega okraja, kjer prihaja že dokaj do veljavne vrednosti človeka in njegovega dela. Skorajda vsa podjetja bodo svoje nove delavce. Vsi, ki se lahko zaposlijo, so že zaposleni. Vendar je pa še veliko takih, ki bi se lahko zaposlili za krajši čas tako, da ne bi opustili družinske in druge posele, hkrati pa bi si s tem izboljšali svoj gmojni položaj. To še zlasti velja za posamezne gospodinjice in podobno. Da je to res, se je pokazalo prav ob primeru Iskre, ko se je javilo veliko žena za tako zaposlitev, seveda prilagojeno njihovega prostornemu času. Kandidate za tako zaposlitev bi prav gotovo našli tudi na Jesenicah, v Trzinu, v Škofji Loki in v drugih krajih, kjer potrudimo isčemo delavce. Zlasti bi bila lahko taka oblika dokajšnja pomoč za posamezna gospodinjstva in trgovske podjetja, za obrate uslužnostne dejavnosti in podobno. Take misli se javljajo ob izkušnjah v Iskre in v njihovem iskanju delavcev v naših industrijskih središčih.

K.M.

Priprave na letošnjo turistično sezono

Želje in potrebe gostov

Napotilo za delo Turističnega društva v Bohinju

Po zelo plodnih razpravah na občinski konferenci SZDL je poslednjič razpravljalo o bohinjskem turizmu še občni zbor Turističnega društva. To vse skupaj bo prav lahko služilo vsem turističnim delavcem kot napotilo za nadaljnji razvoj te, za Bohinjsko pomembne gospodarske dejavnosti.

Nekatere ugotovitve so več ali manj slične lanskoletnim. Tako kot lani za leto nazaj, tako tudi letos kažejo podatki, da se je povečalo število gostov, ki so obiskovali Bohinje. To je omogočilo večje število ležišč, ki so na razpolago. Dograjena je bila namreč zelo sodobno urejena dependančna hotela Zlatorog in pa dokončno adaptirano postopje hotela Jezero. Res je, da je bilo nekaj več storjenega tudi za zabavno življenje gostov ob jezeru, kot prejšnja leta. Vendar ni bilo dosti izbire in oblik zabavne dejavnosti, ki naj bi popestrila enolično življenje ljudi. Tri prireditve kot so kraljica bal, kmečka ohcet in pa najnovjša kresna noč ter nekaj folklornih nastopov in občasna plesna glasba v hotelih, nikakor ni moglo zadovoljiti želja in zahtev gostov. Zato prihodnja sezona pričakuje od turističnih delavcev več gibčnosti in iznajdljivosti pri organiziranju zabavnih, kulturnih, športnih in drugih prireditev.

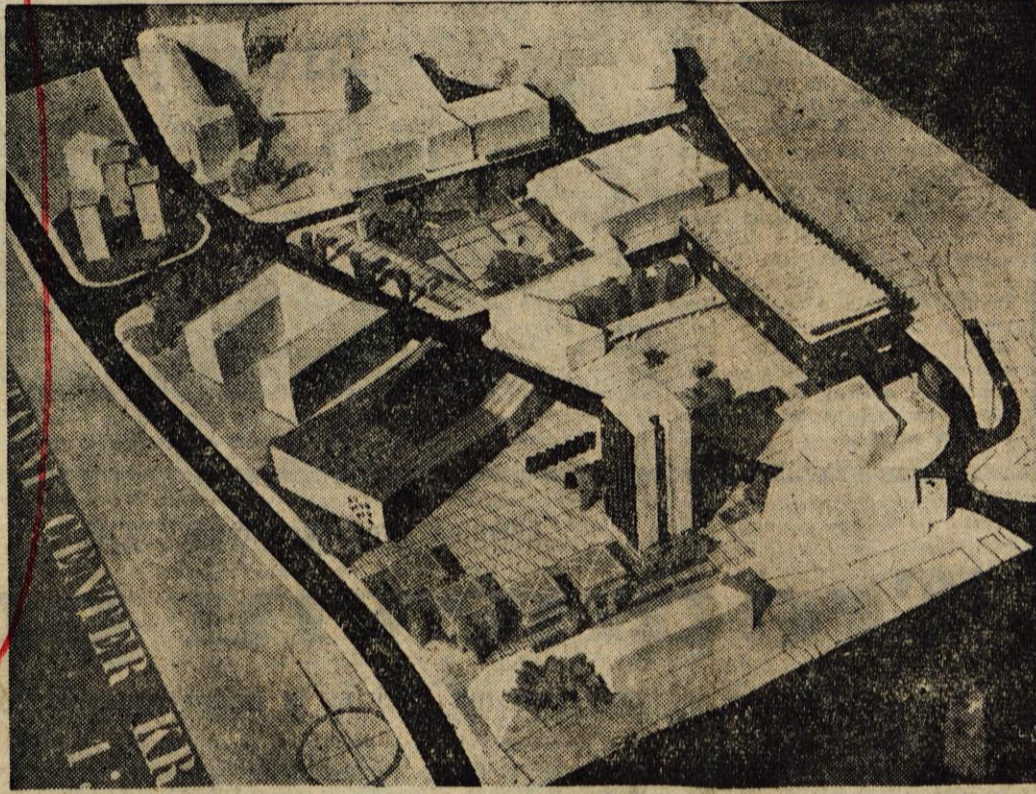
Turistična organizacija bo morala bolj skrbeti tudi za vsklajeno dejavnost obrtnih, trgovskih, gostinskih in drugih podjetij. Gre za solidnost postrežbe, za zadovoljitev najrazličnejših želja, tudi takih, ki hočejo kupiti lepo in kvalitetno razglednico, ali spominček, izdelan doma. Naposled spada v turistično dejavnost tudi to, da ima motorist, ali avtomobilist možnost neke v neposredni bližini oddati svoje vozilo v popravilo ali čiščenje, da dobi ustrezne podatke o prevoznosti cest preko Pokljuk, Sorškega sedla in Róvtarice. Tukaj so bili spodrsnjaji v preteklih letih le preveč očiti in zato se jih je društvo pričelo zavedati ter jih bo letos prav gotovo odpravilo.

Razširitev sezone na zimski čas, to je že večletna skrb društva. Letos so k temu mnogo pripomogli prizadevni zimskošportni delavci, ki so priredili več množičnih in kvalitetnih prireditev, na katerih je sodelovalo kar preko 3000 smučarjev. Zlatica na Vogel bo zahtevala tudi vrsto ukrepov, ki so ozko povezani z zimskim športom. Na razpolago bodo morale biti smučiči in ostala oprema, smučarski učitelji in nazadnje seveda tudi bolj izpluzene ceste, ki so v letošnji zimi odvrnile marsikaterga avtomobilista od potovanj v Bohinje.

Razmere narekujejo tudi organizacijsko izpopolnitev turističnega društva. Ustanoviti bo treba sekcije za področja Gorjuš in Koprivnika, Srednje vas, Češnjico in druge kraje z namenom, da bi končno napravili korak naprej pri razširjanju turizma na vsa območja oziroma pri pridobivanju vseh domačinov za turistično dejavnost. Na Pokljuki in Koprivniku ter Gorjušah vsako leto preživijo svoje dopuste mnogo turistov, vendar dejavnost Turističnega društva ni segla tjakaj. Omejevala se je zgolj na bližnje okolice jezera, kar pa nikakor ni prav.

Ureditve cest

V Cerkljah in okolici so v zadnjih dveh letih na več krajih uredili in obnovili ceste in pota. V glavnem so ta dela opravili prebivalci sami s prostovoljnimi delom in samoprispevki. Na zadnjih občnih zborsih so vaščani precej govorili o asfaltiranju prometnih cest Cerklje - Brnki in Cerklje - Sp. postaja žičnice na Krvavec.

Maketa kranjskega potrošniškega turističnega središča

Primer »Almira« - Radovljica

Odpuščanje delavcev - nuina posledica avtomatizacije?

V podjetju »Almira« v Radovljici je zaposlenih približno 550 delavcev. Izdelujejo pletenine in nogavice. Stroji so zastareli, zaradi tega se je delavski svet odločil, da bodo podjetje delno rekonstruirali. Stroje so naročili lani in jih bodo v najkrajšem času dobili. Od oktobra lani do vključno januarja letos so zaposlili na novo 34 delavcev. Februarja letos so odpovedali 30 delavcem, predvidevajo pa, da bodo odpustili še nadaljnjih 36. Odpovedi utemeljuje s tem, da je zaradi rekonstrukcije treba zmanjšati število zaposlenih. Za ukrep razlagajo s tem, da je ob avtomatizaciji in mehanizaciji zmanjševanje zaposlenih nujno.

Občinski sindikalni svet v Radovljici se s tako utemeljitvijo ni strinjal in meni, da so vzroki za odpuščanje druge, o čemer pa naj bi delavci sami razpravljali in sklepali. Ne želimo se spuščati v ocenjevanje kriterijev in načina odpovedi, ker je to kolektiv v razpravah že

ocenjeval in bo o tem verjetno še govoril. Ker pa se odpovedi opravičuje s tem, da je to nuina posledica mehanizacije in avtomatizacije, kar že precej podjetij na Gorenjskem uvaja ali pa bo uvajalo, bi želel ob primeru »Almira« povedati nekaj misljenj, posebno, ker lahko

predvidevamo, da ta primer ne bo ostal osamljen.

V kapitalističnih državah sta mehanizacija in avtomatizacija posledica tehničnega razvoja, borbe za večje dobičke in za uspešno uveljavljanje na tržišču. Pri zmanjševanju zaposlenih, kar avtomatizacija prinaša, upošteva kapitalist človeka toliko, kolikor ga potrebuje in kolikor mora računati na njegov organiziran odpor. Mezdni delavec pa se v kapitalistični državi v bistvu upira avtomatizaciji, ker se boji za svoj obstoj.

V socialistični državi, kjer ne nastopata delodajalec in mezdni delavec, pa mora biti avtomatizacija napredek, ki ga prinaša delavcu lažje delo in višji standard. Iz tega vidika se proizvajalec - upravljavec zavestno odloča za tako pot.

Odločiti se v nekem podjetju za rekonstrukcijo, mehanizacijo ali avtomatizacijo ne pomeni samo poskrbeti za nabavo novih strojev, temveč mora ob tem vsak delavec videti svojo perspektivo. S tem seveda ni rečeno, da ne bodo nekateri morali spremeniti svojega dosejanega dela, se priučiti novim pogojem ali pa se usmeriti tudi v druge poklice. Tega pa ni mogoče narediti s formalno odločbo o odpovedi ali se zadovoljiti z na hitro poiskano novo zaposlitvijo, ki delavca lahko pripelje v slabši položaj, tako z vidika njegovih življenjskih kot delovnih pogojev. Tako poenostavljanje tega problema je v bistvu odnos delodajalca do mezdnega delavca in torej prav takšno kot v kapitalističnih državah. Tako poenostavljeno gledanje na avtomatizacijo ima lahko občutne posledice za naš nadaljnji gospodarski razvoj in razvoj socialističnih družbenih odnosov. Tako reševanje pošilja v negotovost odpuščene delavce, vzbuja strah pri onih, ki so še ostali v podjetju in jih objektivno postavlja v položaj mezdnih delavcev, ki se nadaljnji avtomatizaciji upirajo in ki se v vzdušju strahu, kdaj bodo oni na vrsti, tudi kot upravljavci ne morejo uveljavljati.

O vseh teh problemih in o tistih, ki bodo še nastali ob uvajanju nove delitve dohodka, ko bo večja ekonomičnost prišla polno do izraza in ko se bodo zaradi tega lahko pojavljali slični ali podobni primeri, bo treba tekoče razpravljati v sindikalnih organizacijah. Prav zaradi tega se je tajništvo OSS odločilo, da bo primer »Almira« skupno z Občinskim sindikalnim svetom Radovljica, podrobno proučilo in zavzelo stališča za orientacijo sindikalnih organizacij.

A. Verbič

»Iskra« za spomenik

Na seji delavskega sveta tovarne Iskra v Kranju, ki je bila pred dnevi, so odobrili 4 milijone dinarjev prispevka za spomenik revolucije v Kranju. Poleg teh sredstev iz skupnih skladov so v tej tovarni zbrali tudi okrog 250.000 dinarjev individualnih prispevkov med člani kolektiva za omenjeni spomenik, ki ga bodo odkrili v Kranju za občinski praznik - 1. avgusta letos.

L.c.

Tiskovna konferenca Zavoda Gorenjski sejem

Odslej trikrat letno

KRANJ, 26. februarja — Pretekli petek je bila v Klubu gospodarstvenikov tiskovna konferenca zavoda Gorenjski sejem. Na tej konferenci so predstavniki zavoda in upravne odbora seznanili novinarje z nekaterimi novostmi na letošnjem XI. Gorenjskem sejmu potrošniškega blaga.

Gorenjski sejem je doslej prehodil desetletno pot. V tem času je razstavljal na sejmšču 1562 razstavljalcev iz vseh krajev države, največ jih je bilo z Gorenjske in Slovenije. Povprečno si ga je letno, v teh desetih letih, ogledalo 60.000 obiskovalcev, kar da celotno število 600.000 obiskovalcev.

Uprava Gorenjskega sejma je v prvih sedmih letih razpolagala z 8000 kvadratnimi metri odprtega in 2000 kvadratnimi metri zaprtega razstavnega prostora. V zadnjih treh letih so ta prostor povečali na 20 tisoč kvadratnih metrov odprtega in 5000 kvadratnih metrov zaprtega razstavnega prostora.

Letošnji Gorenjski sejem bo razpolagal s 6000 kvadratnimi metri odprtega in 20.000 kvadratnimi metri odprtega razstavnega prostora. Po predvidevanjih se bo letos udeležilo sejma 23 podjetij kovinske in kovinsko predelovalne industrije, 22

podjetij živilske stroke, 48 podjetij tekstilne industrije, 12 podjetij elektroindustrije, 17 podjetij usnjarsko gumarske in obutvene industrije ter 60 podjetij s področja trgovine, obrti, gostinstva in turizma.

Brez dvoma bo uprava sejma poskrbela, da bodo v času sejma tudi vsak dan kvalitetne kulturne prireditve. Razen tega bodo organizirali modno revijo, kjer se bo obiskovalcem predstavilo okoli 120 novih modelov. Kot posebno zanimivostbo samoizbirna trgovina s čevlji.

Računajo, da bodo sejem organizirali že letos trikrat na leto, in sicer spomladanski v času prvomajskih praznikov, potem poletnega v taki obliki, kot doslej, in novokotnega. Sejem bo od 28. julija do 3. avgusta.

Novinarje so na tiskovni konferenci seznanili tudi o gradnji novih sejmskih prostorih, ki naj bi jih gradili v treh etapah. Ze do leta 1965 naj bi v centru Kranja zgradili veliko trgovsko hišo, potem sejemski prostor za posebne občasne sejme ter še nekatere paviljone za vse ostale prireditve in razstave v času sejmskih dni.

Letošnji XI. Gorenjski sejem bo imel predvsem potrošniški značaj, kjer bodo kupci dobili izdelke in blago neposredno od proizvajalca po občutno nižjih cenah.

M. Zirokovič

Obrt je treba podpreti

Na zadnjem plenumu občinskega sindikalnega sveta v Zelenikah so obravnavali predvsem vprašanje obrtništva. Razprava se je v glavnem nanašala na delovne probleme zaposlenih v obrti in njene usluže z vidika standarda delavcev ter nadaljnji razvoj obrti v Selški dolini.

Za obrt v tej dolini je najbolj pereč problem pomanjkanje strokovnega kadra. Verjetno je to tudi posledni vzrok, kakor so ugotovili udeleženci plenuma, da obrt v tej dolini nazaduje. Tvegano je namreč zgraditi še kako komunalno napravo, ker bo težko najti strokovnjaka, ki bi jo upravljal in vzdrževal.

Izhod za silo bi bil, da bi ustanovili močne stanovanjske skupnosti. Te bi imele raznovrstne servise, po katerih je v dolini veliko povpraševanje. Na podlagi ankete so ugotovili, da bi bila najbolj potrebna pralnica, čistilnica, delavnica za popravilo radioaparatur in gospodinskih pripomočkov. Ljudje se zanimajo tudi za gradnjo avtomehanične delavnice in otroškega vrteca.

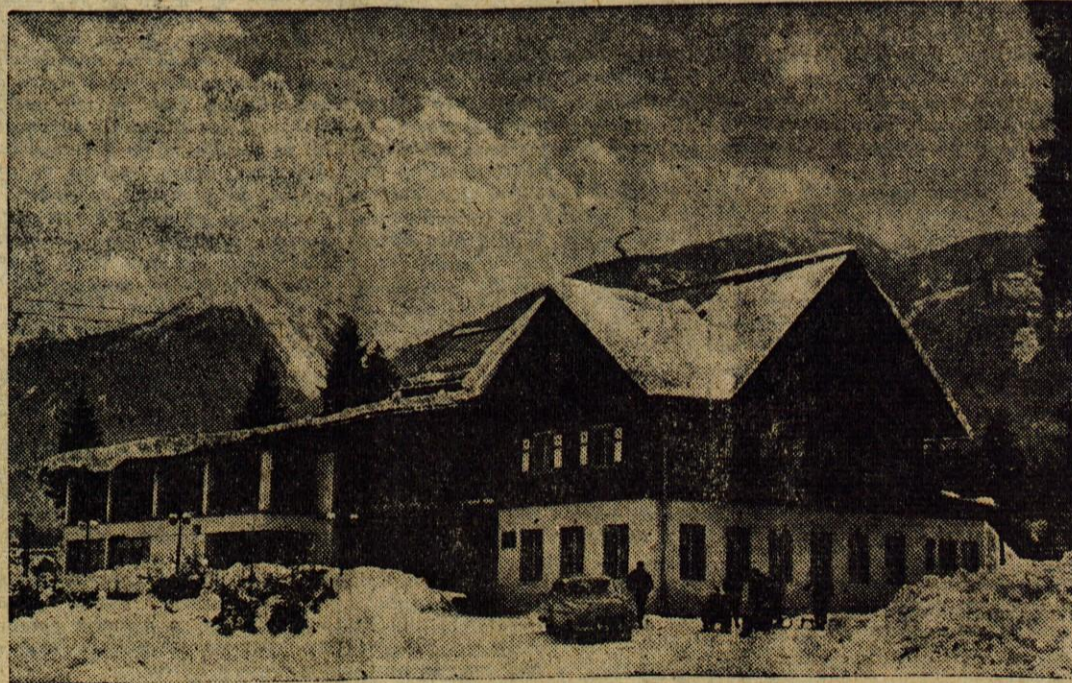
Kakor je bilo v razpravi ugotovljeno, se obrt v tej dolini ne more več razvijati v uslužnostne namene, ker s tem ne ustvari denarnih sredstev, ki jih potrebuje za svoj nadaljnji razvoj. Ako pa bi obrt na vsak način le hotela ustvariti visoke sklade, postanejo obrtne usluže še dražje, kakor dosedanje. Tak primer se zelo lepo vidi pri obrtnem podjetju Tehtnica, ki je preko uslužnostne dejavnosti prešla v proizvodnjo in tako prišla do razpoložljivih sredstev za nadaljnji razvoj. V obrtni dejavnosti je tudi treba poskrbeti, da se obrtni delavci ne bodo več zaposlovali v industriji, ker bo obrt na ta način izgubila še preostale delavce.

Nadalje so sklenili, da je treba uvesti strokovne tečaje za vodilne uslužbence v obrti. Obravnavali so tudi težak položaj Zavoda za zaposlovanje invalidnih oseb in sprejeli potrebne ukrepe za boljši razvoj.

DELO STANOVANJSKE SKUPNOSTI POD MEŽAKLJO

Jesenice — Program njihovega dela za letošnje leto je dokaj pester in se nanaša na sodelovanje in pomoč obstoječim hišnim svetom, dalje zajema naloge in delo socialne komisije, oblikovanje raznih servisov za usluže državljanom, prav posebno pa se zanimajo za izgradnjo otroških igrišč odprtega tipa, kakor tudi za paviljonske zgradbe, kjer naj bi dobile prostor terenske organizacije.

Člani stanovanjske skupnosti pomagajo pri ureditvi svojih želja, kot so gradnja otroških igrišč itd., s finančnimi prispevki in s prostovoljnimi delom. Obnovili in na novo izdelali bodo tudi potrebne rekvizite za otroška igrišča.

Freurejen hotel Jezero je vsekakor velika pridobitev za bohinjski turizem

TE DNI PO SVETU

VLADNE ČETE V LULUABURGU

Predstavniki poveljstva OZN v Kongu je danes izjavil, da je okrog 300 vojakov osrednje kongoške vlade iz Stanleyville včeraj zasedlo Luluaburg, glavno mesto pokrajine Kasai. Dejal je, da čete generala Lundula niso zadele na noben odpor garnizije 2000 vojakov, o kateri so doslej mislili, da je privržena Kasavubuju in uzurpatorju Mobutuju.

SKUPNI CILJ

Ob zaključku zasedanja Ekonomske komisije OZN za Afriko so voditelji posameznih delegacij izrazili zadovoljstvo z zasedanjem, na katerem so, kakor je dejal predstavnik Malija Almal Silla, proučevali vprašanja, važna za prihodnost Afrike. »Afriške države morajo v svojem razvoju najti skupno osnovo afriških koristi in vseh področjih dejavnosti,« je, med drugim poudaril ganski minister Kwaidu.

ZELJA PO ZBLIŽANJU

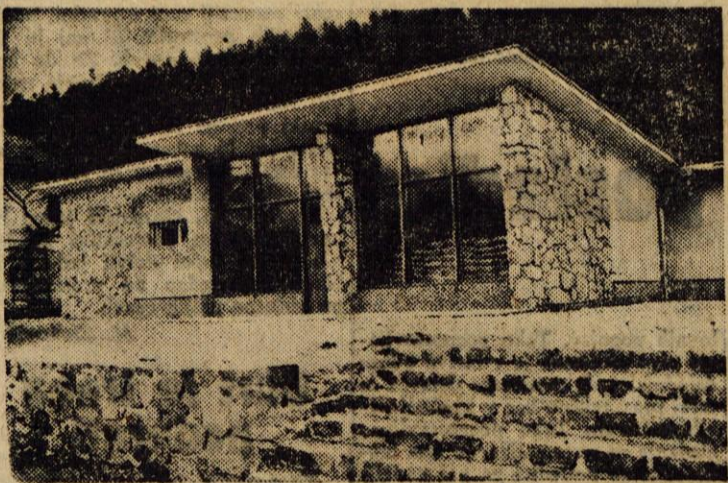
Brazilski zunanji minister Alfonso Arinos de Melo-Franco je na tiskovni konferenci izjavil, da sodi, da bi bila lahko obojestranska želja vlad Brazilije in Jugoslavije po razvitosti prijateljskih odnosov in zblizanju med obema državama najbolj uresničena, če bi predsednik Tito obiskal Brazilijo.

POSLANICA HRUSČEVA O KONGU

V Moskvi so 25. februarja objavili poslanico o Kongu, ki jo je premier Hruščev 22. februarja poslal premieru Nbruju. Poslanica pravi, da je »prišla sovjetska vlada do sklepa, da zahtevajo interesi neodvisnosti Konga ter interesi OZN, da se čimprej ustavi tako imenovana akcija OZN v Kongu, da se umaknejo iz Konga vse tujе čete s tem, da se nudi kongoškemu narodu možnost, da sam rešuje svoja notranja vprašanja.«

SOLIDARNOST Z ALŽIRSKIM GIBANJEM

Predsednik Generalne unije alžirskih študentov Ait Salah je izjavil, da bo v Stockholmu mednarodna mladinska konferenca v znamenje solidarnosti z alžirskim osebobodilnim gibanjem. Konferenca bo danes in jutri in se je bodo udeležili predstavniki 55 mladinskih organizacij iz 37 držav.

Poslopje nove trgovine v Križah, katerega tamkajšnji prebivalci že nestrpno pričakujejo

Ljudje in dogodki

Ob obisku v Gani

»Galeb«, na katerem potuje predsednik republike na obisk v prijateljske afriške države, je vse bliže svojemu cilju. Jutri, v torek, bo prvič vrgel sidro v lučki Temi, 26 kilometrov od Akre — glavnega mesta republike Gane.

V Gani — predvsem v Akri — so v teku velike priprave za slovesen sprejem gostov iz Jugoslavije. Sprejeli jih bodo z najvišjimi častmi. Ze dalj časa gansko časopisje na vidnih mestih objavlja podatke o Jugoslaviji — o njenem gospodarskem in političnem razvoju po drugi svetovni vojni. »Evening News« med drugim piše: »Titoovo ime je tu znano in prebivalci Akre se veselijo sročanja z jugoslovanskim predsednikom, ki mu bodo zaželeli dobrodošlico.« Predsednik Tito s spremstvom, bo med svojim bivanjem v Gani obiskal tudi druge kraje. Prisostvoval bo seji ganskega parlamenta, obiskal bo univerzo, njemu na čast pa bo prirejena vojaška parada.

Pripravljajo se tudi na veliko politično zborovanje, ki bo v sredo, 1. marca na velikem stadionu v Akri. Na njem bosta govorila predsednika Nkrumah in Tito. Temu zborovanju prisojajo poseben pomen. Bo namreč na stadionu, na katerem je bila pred 12. leti ustanovljena Stranka narodne konvencije in na katerem je pred desetimi leti predsednik Nkrumah govoril ob sestavi prve neodvisne ganske vlade. Nedvomno se bo tudi to zborovanje uvrstilo med zgodovinske dogodke, povezane z bojem ganskega ljudstva za neodvisnost dežele in vse Afrike.

Z velikimi simpatijami ocenjujejo prizadevanja ganskega ljudstva, da bi našemu predsedniku pripravilo topel sprejem. V teh prizadevanjih vidimo zagotovilo trdnega prijateljstva, ki se bo s predsednikovim obiskom nedvomno še okrepilo.

Brez sporočila

Konec prejšnjega tedna se je stari kancler vrnil v Bonn. Bil je v Londonu, kjer je v sredo in četrtek konferiral z britanskim predsednikom vlade o perečih mednarodnih in medsebojnih problemih. O čem sta se državnik pogovarjala, ne ve nihče zanesljivo, ker po razgovorih niso izdali običajnega uradnega sporočila. Na tiskovni konferenci pa so predstavniki obeh vlad izjavili, da so bili razgovori »sterajno zadovoljivi« in da so potekali v »ozračju medsebojnega zaupanja«.

Kar zadeva mednarodne odnose se oba državnik zavzemata za krepitve političnih posvetovanj med deželami Zahodne Evrope, posebno v okviru Atlantskega pakta. Zato je prav verjetno, da sta se v zvezi s tem menila tudi o vlogi zahodnoevropske unije. Dotaknila sta se tudi odnosov med Vzhodom in Zabodom, morda še posebej spričo nedavnih sprememb v Beli hiši. Medtem ko pa sta se odnosov med »istorico« in »sedmorico« dotaknila le bežno. Kaže, da nista hotela drezati v tisto, kar bi lahko podrla zamisel o zahodnoevropskem sodelovanju. Nekateri zategadelj te razgovore ocenjujejo kot rutinsko srečanje. Velika Britanija, Francija, še manj pa Zabaodna Nemčija, ne bi rade ostale ob strani iniciativ nove ameriške administracije. Se manj bi želele, da bi se razgovori začeli na liniji Moskva—Washington mimo njih. Tudi s tega stališča moramo ocenjevati nedavne razgovore Macmillana in Adenauera v Parizu, pa tudi sedanj obisk starega kanclerja v Londonu.

Okrajna letna skupščina ZROP

Trodnevni pohod

Največja akcija rezervnih oficirjev in podoficirjev ob 20-letnici vstaje

Kranj, 26. februarja — Združene rezervnih oficirjev in podoficirjev bo organiziralo številne pohode iz vseh krajev Gorenjske, ki bodo v imenu nekdanjih borbenih partizanskih enot krenile na osrednjo proslavo 20-letnice vstaje, ki bo 4. julija na Poljanah nad Jesenicami. Pohod bo trajal tri dni.

Pod vodstvom preživelih komandantov znanih partizanskih enot in rezervnih oficirjev bo, seveda, jedro teh pohodov iz vrst izvenarmadne vzgoje in vrst mladinskih organizacij, šol, TVD Partizana in drugih.

Tak je bil predlog predsednika okrajnega odbora Združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev, tov, Milana Dolenca, današnji letni skupščini te organizacije, ki se, jo je poleg delegatov in gostov udeležil tudi tajnik republiškega odbora ZROP, Danilo Lepin.

ZROP združuje skupno 3825 članov oziroma 92 odstotkov od vseh rezervnih oficirjev in podoficirjev, kolikor jih je v okraju. Tudi v le-

tošnjem programu dela imajo predvideno mnogo predavanj, strelskih in drugih tekmovalni, kar daje njihovi splošni dejavnosti v sodelovanju z drugimi družbenimi in političnimi organizacijami glavni pečat tradicijam NOB.

Predlog o trodnevni pohodih pa ima že svojo osnovo na izkušnjah ob množičnem pohodu na Jelovico predlanskem. Ze takrat so organizacije ZROP dvignile množico mladine in ostalega prebivalstva k partizanskemu pohodu. Predvideno je, da bi organizirali naslednje enote: Levi breg Save s središčem v Trzinu bi organiziral Koroški odred, Kranj z okolico bi organiziral Prešernovo brigado, škofjeloška občina bi zbrala udeležence pod imenom njihovega škofjeloškega odreda z bataljoni iz Železnikov in Zirov, iz Bohinja pa bi krenili pod zastavo njihovega Bohinjsko-jesenjskega odreda, medtem ko bi na Jesenicah organizirali Cankarjev bataljon. Te enote bi v trodnevni pohodu hodile skozi partizanske kraje, preži-

velji borci bi ob tem pripovedovali o nekdanjih dogodkih enot, po vaseh, zlasti zvečer bodo prirejali mitinge, »napade« na razne kraje z »obrambo« tamkajšne narodne zaščite, nastop gasilcev pri gašenju »požarov« in podobno. Predvidevajo, da bodo

Pred pripravami za V. kongres SZDL Slovenije Predvsem mladi

ZIRI — Tudi tukajšnji občinski odbor SZDL se živo pripravljajo na V. kongres SZDL. Na tem kongresu bodo članstvo socialistične zveze delovnega ljudstva zastopali naslednji tovariši: Eugen Bogataj, Ernest Kokač in Jakob Mihevc. Vsi udeleženci bodo se pred obdobjem na kongres razpravliali z ostalimi člani o najaktualnejših dogodkih in prenesli nanje vtise in misli, dobljene na nedavnem posvetovanju vseh delegatov z Gorenjske, ki je bilo pretekli teden v Kranju.

Zivahne priprave na ta kongres se ne kažejo samo v obliki razprav in posvetov, pač pa tudi v tem, da skuša vodstvo občinskega odbora SZDL pritegniti v članstvo čim več državljanov, predvsem pa mladih. Ti naj se že pred kongresom seznanijo z nalogami in cilji Socialistične zveze, ker bodo na ta način dosti lažje zasledovali potek dela kongresa. Občinski odbor SZDL je mnenja, da je ena izmed poglavitnih dolžnosti Socialistične zveze, da vključi v družbeno dogajanje čim več ljudi in jim nudi možnost, da se seznanijo z našo socialistično graditvijo.

Vključevanje mladih v Socialistično zvezo v Žirovski občini je vsekakor še tembolj pomembno, ker

JUBILEJNA RAZSTAVA JESENJSKIH LIKOVNIKOV

Jesenice, 26. februarja — V mali dvorani Delavskega doma je bila sinoči odprta jubilejna razstava v počastitev 15-letnice likovne sekcije Svobode »Tone Cufar«.

Otvoritve razstave se iz razen ostalih udeležil tudi zastopnik slovenske prosvetne zveze v Celovcu, Blaž Singer.

ti pohodi s praktičnimi vajami in z uporabo orožja ter s seznanjanjem mladega rodu o partizanski taktiki in obrambne možnosti so samo poučna, marveč da bo ta oblika za udeležence tudi zelo zanimiva in privlačna.

bo v bližnji prihodnosti prišlo do osnovanja enotnega odbora v okviru bodoče občine, da bo ta občinski odbor Socialistične zveze predstavljal res trdno in svežo, z mladimi ljudmi okrepljeno, politično organizacijo.

PIONIRSE IGRE

Letos, ko praznujemo 20-letnico vstaje jugoslovanskih narodov, bodo tudi vsi jugoslovanski pionirji praznovali ta zgodovinski dogodek na svoj poseben način. Na pobudo Zveze prijateljev mladine je to leto — leto jugoslovanskih pionirskih iger. Le-te se delijo v tri obdobja: Moj kraj včeraj, Moj kraj danes in Moj kraj jutri. Na ta ali oni način se bodo vanje vključili vsi pionirji, saj bodo lahko sodelovali na najrazličnejših področjih.

Pretekli petek je bil na Zvezi prijateljev mladine v Kranju v zvezi s tem sestanek predsednikov občinskih odborov pionirskih iger. Pogovorili so se o pripravah, ki so po posameznih občinah že v polnem teku in o težavah, ki jih imajo pri delu. Spored iger bo tudi v kranjskem okraju zelo obširen in bomo o njem pisali kdaj v prihodnje.

NAŠ RAZGOVOR

Dekle z vrvjo

Ko sem se zadnjič, v sredo, 22. februarja, vračal z avtobusom iz Radovljice, sem ves čas opazoval dekle, ki mi je sedelo nasproti v avtobusu. Se bolj me je zanimalo, kaj pomeni vrvi, ki jo je držala v rokah. Takoj sem se spomnil na alpinizem, verjetno zelo rada hodi v hribe. Da na vse to sem pomislil.

Ko smo se na Bistrici pri Naklem ustavili in ko je sprevodnik napovedal pet minut postanka, sem izkoristil priložnost in jo povprašal, če se zanima za alpinizem. V tem trenutku sva oba pogledala na vrvi.

»Verjetno sodite to po vrvi,« mi je odgovorila. To je bila SLAVICA VOJVODIČ, doma iz Podbrezji. Se naprej sva se pogovarjala: »Ali še študirate, ali pa ste že kje zaposleni?« »Sole sem že končala in sedaj delam v kmetijski zadrugi v Besnici.« »Verjetno je bolj malo deklet, ki se ukvarjajo z alpinizmom. Ali mi lahko odgovorite, koliko jih je v vašem alpinističnem odseku pri PD Kranj?« »Z menoj vred samo dve. Veliko jih pride v začetku, ko

razpišemo kakšen tečaj, vendar potem kmalu odnehajo.« »Kdo vas je navdušil za alpinizem?« »Noben, kar sama sem došla za to veselje.« »Od kdaj se že ukvarjate s to športno panogo?« »Približno od februarja lani.« »In kateri vzpon vam je doslej ostal najbolj v spominu?« »Morda najbolj lanskoletna odprava na »Babin zob« v Crni gori.« »Kje ste vse plezali in hodili po hribih na domačih slovenskih

»Preplezala sem že severno steno Triglava, Karavanke in Kamniške Alpe.« Ko sva bila že v avtobusu, sem jo še vprašal, kam je namenjena? »Grem na sestanek alpinističnega odseka, ki ga imamo vsako sredo. Vsako drugo sredo pa je na sporedu kakšno predavanje s področja planinstva. Na sestankih se pogovorimo, kam bomo šli v nedeljo in podobno.« Zaključila sva najin razgovor, bili smo že v Kranju in morala sva se posloviti. M. Zivkovič

(Nanadljevanje in konec)

Z novim zakonom je tudi rešen način finansiranja šole, ki imajo več ustanoviteljev. Več politično teritorialnih enot ali gospodarskih organizacij oziroma drugih pravnih oseb lahko skupaj ustanovi šolski zavod, ki ga tudi skupaj finansira. Torej gre za dve varianti. Prvič za možnost vključevanja k finansiranju šole vseh tistih faktorjev, ki imajo učence v dotični šoli, drugič pa za skupno ustanavljanje in finansiranje. V obeh primerih je svoboda vpisa na vse šole z zakonom zagotovljena in nihče ne more zaradi finančne soudeležbe pri zagotavljanju osnovnih sredstev šolam omejevati vpis v šolo, niti če niso bili izpolnjeni zahtevi pri finansiranju od posamezne politično,teritorialne enote, gospodarske organizacije ali pravne osebe. Neizpolnjevanje obveznosti iz organov, katerim je bil postavljen zahtev od strani ustanovitelja po finančnem prispevku, ker imajo iz svojega območja učence v dotični šoli, rešujejo ljudske republike.

Izredna pomembnost novega sistema finansiranja je tudi osnova, ki jo daje zakon za bodoče nagrajevanje prosvetnih delavcev. Šolski odbor bo v soglasju z ustanoviteljem po izidu še nekaterih predpisov in na predlog šolskega kolektiva s posebnim pravilnikom določal merila za nagrajevanje učnega in drugega osebja na šolah. Lahko pa, pravi zakon, šole, ki imajo za to pogoje, takoj začno udajati nov način nagrajevanja. To nagrajevanje bo moralo sloneti na načelih prizadevanosti in dosežanih rezultata-

tovo vzgoje in izobraževanja v povezanosti z uspehom cele šole in posameznega prosvetnega delavca. — Prosvetni delavci bodo svoje osebnostne prejemke ustvarjali v tesni povezanosti z uspehi svojega dela in dela svoje šole. Ravno to pogravnje zakona nalaga šolskim odborom silno odgovorno nalogo pri določanju meril. Nasprotno od proizvodnje, kjer se merila tone, metri itd., v šolstvu nastopa učenec kot objekt in subjekt vzgoje in izobraževanja in šolske ocene (redi) ne morejo biti izključno objektivno merilo, niti ne izključno samo prikazana aktivnost in prizadevanost prosvetnega delavca, temveč cela vrsta faktorjev od učnega testa (uspeha) aktivnosti, pogojev dela do solidne sestave učencev itd. Nedvomno pa zakon v pogledu nagrajevanja postavlja prosvetnega delavca povsem v nov odnos. Le-ta si sam ustvarja svoje osebne dohodke z izobraževalnim in vzgojnim delom ali z drugo svojo aktivnostjo v mejah nalog šole.

Z zakonom o finansiranju šolstva — kakor že večkrat omenjeno — se ustanavljajo družbeni skladi za šolstvo kot pravne osebe, ki jih upravlja upravni odbor. Družbeni skladi za šolstvo se ustanavljajo v občinah, v avtonomnih enotah, v ljud-

Finansiranje šolstva v luči novega zakona

300 milijonov letno

skih republikah in v federaciji. V občinski družbeni sklad za šolstvo se bodo stekala vsa sredstva, ki jih občina s posebnim odlokom določa za osnovno dejavnost šol, katerim je ustanovitelj. Razen tega gre v sklad najmanj 60 odstotkov prispevka, ki ga plačujejo gospodarske organizacije in samostojni zavodi razen šol in drugih vzgojnih in izobraževalnih zavodov ter zasebna obrt na osnovi bruto osebnih dohodkov po stopnji, ki jo določa Zvezna ljudska skupščina. Nadalje se v sklad steka dopolnilni proračunski prispevek iz osebne dohodke delavcev, ki ga določijo občinski ljudski odbori, del občinske doklade, ki jo plačujejo zavezanici za dohodnino, po stopnji, ki jo prav tako določijo občina in končno razne dotacije, pomoči, obresti od sredstev sklada itd. Predvidoma bodo gospodarske organizacije, samostojni zavodi in zasebni obrtniki v letošnjem letu vplačali v občinske družbene sklade za šolstvo v kranjskem okraju 165 milijonov dinarjev. Če te k temu pristojne še sredstva, ki so jih ustanovitelji (občinski ljudski odbori, gospodarske organizacije) izdali v letu 1960 za osnovno dejavnost šol v višini 600 milijev, ki so po proračunskih namencih

na za investicije, bodo obč. družbene osebne dohodke in pa sredstva, ki so večja z ozirom na pojonov dinarjev, ki pa bodo letos ni skladi predvidoma razpolagali z eno milijardo dinarjev. Upravni odbori skladov bodo iz teh sredstev krili osnovno dejavnost posameznih šol po načelih, ki jih je sprejel ljudski odbor, ostala sredstva pa uporabljali za gradnjo, razširitev in opremo šol ter njihovih delavnic in domov ter drugih vzgojnih in izobraževalnih zavodov, ki jih je ustanovil ali je njihov soustanovitelj občinski ljudski odbor. Družbeni organi, ki bodo upravljali s skladi za šolstvo, prevzemajo odgovorne naloge, ki se povezujejo s programsko uporabo sredstev in s sistematično krepitvijo materialne osnove šolstva.

Poleg sredstev za gradnjo in opremo šol, ki jih zagotavljajo družbeni skladi za šolstvo, lahko ustanovitelji zajemajo kredit iz družbenih investicijskih skladov. Nedvomno so družbeni skladi za šolstvo ena izmed najvažnejših postavk zakona, saj zagotavljajo stalnost pritoka sredstev, kar je največja garancija za izpolnjevanje perspektivnih nalog razvoja šolstva.

Še obširnejše možnosti pa daje zakon finansiranja šol po gospodar-

skih organizacijah, ki dajejo sredstva za finansiranje šol ali na druge oblike izobraževanja strokovnih kadrov na račun prostornih (režijskih) stroškov ali iz drugih svojih sredstev. Razen tega lahko gospodarske organizacije in samostojni zavodi uporabljajo denarna sredstva, ki tvorijo njihov sklad osnovnih sredstev na investicije v strokovne šole, domove in druge zavode za strokovno izobraževanje. Prav tako lahko brez povračila prenašajo na šole svoja osnovna sredstva ali proizvode za opremo njihovih delavnic, laboratorijev in podobno. Pri gradnji novih gospodarskih objektov ali pri večjih rekonstrukcijah obstoječih, mora investicijski program vsebovati tudi sredstva za izobraževanje kadrov oziroma za graditev zmogljivosti, ki so potrebne v te namene.

Pri uporabi sredstev za šole zakon zagotavlja sodelovanje in kontrolo državljanov. Finančni načrti in zaključni računi šol in družbenih skladov za šolstvo morajo biti dostopni vsem družbenim činiteljem, ki so zainteresirani pri uporabi sredstev. Zbori volivcev dajejo svoja mnenja na predlog organa, ki pripravljajo odlok o kategorizaciji šol in določanju sredstev za osnovno

dejavnost šol, preden o njem sklepajo predstavniki šole. V tem morajo dati svoje mnenje tudi organizacije in organi, ki so zainteresirani za delo šol, kakor tudi šolski odbori prizadete šole.

S tem zakonom se istočasno z ustanavljanjem družbenih skladov za šolstvo ukinjajo skladi za gospodarske kadre, ki so v krepitvi materialne osnove strokovnega šolstva nedvomno odigrali pomembno vlogo.

S tem zakonom je narejen odločilni korak pri končnem utrujanju statusa šole kot samostojnega družbenega zavoda za vzgojo in izobraževanje. Zabon tudi daje vse pogoje za stvarno družbeno upravljanje v šolstvu. Ustanovitelji, ki zagotavljajo v imenu družbene skupnosti sredstva za osnovno dejavnost šol, ne nastopajo več kot varuhi šol, ki jih družbeni organi s tabimi odgovornostmi, ki jih daje zakon, ne rabijo več. Vendar pa je dinamično finansiranje zagotovila, da se bodo šole hitreje prilagajale družbenim potrebam in znanstveno-tehničnemu napredku ravno z vplivom vseh činiteljev, ki sodelujejo pri finansiranju. Zakon o finansiranju šolstva, kot sistem, vključuje mnoge činitele v neposredno odgovornost za delo in razvoj šolstva, posebno pa za sistem postaja neločljivi del lokalne samouprave in se čisto vključuje v naš komunalni sistem. Zakon sam zagotavlja, da bomo imeli v prihodnje več sredstev za šolstvo. Istočasno pa bo treba narediti tje, za kar prevzemajo odgovorne naloge vsi družbeni organi v šolstvu. Lože Vani

OTOK ZAKLADOV

R. L. STEVENSON

123. — Roparji so se zunaj nekaj časa posvetovali. Nato pa se je eden vrnil v kočo, spet vjudno pozdravil in prosil, naj mu posodiva za trenutek baklo. Silver je samo priklimal in odposlanec je odšel ter naju pustil v temi. »Huda ura se bliža, Jim,« je menil Silver, ki je zdaj postal z menoj silno prijazen in domač. Pogledal sem skozi strešno lino. Zunaj so stali v gruči mornarji, eden je držal baklo, drugi pa je med njimi klečal na tleh in se sklanjal nad knjigo. Zdelo se mi je, da piše.

124. — Tedaj je oni, ki je pisal, vstal in vsa družba je krenila proti koči. »Zdaj prihajajo,« sem rekel in stopil nazaj. Mislil sem si, da bi mi ne bilo v čast, ko bi videli, da sem jih opazoval. Vrata so se odprla in petorica mož je potisnila enega iz svoje srede naprej. Ta je stopil pred Silverja in mu izročil zganjen papir. »Oh, črna pismo!« je dejal Silver. In tedaj jih je ozmerjal kot šolarčke. Toda eden od roparjev ga je obtožil: »Prvič si nas potegnili z zakladom. Drugič si izpustil sovražnika iz koč. Tretjič nisi nam dovolil, da bi jih pobili, ko so odhajali. In četrtič, tale fant tule.«

Velikan - pastir in kozel

Belokranjska pripovedka
V Gorjancih je živel velikan. Nič ni delal, a vseeno je dobro živel: pastirjem je kradel ovce, govedo in teleta, si jih pekel na ražnju in se redil. In ni ga bilo dneva, da bi si z ukradenim živinčtom ne omastil brade.
Nekoč je mlad pastirček pasel na pašnicah ovce in koze. Največji in najlepši v vsej čredi je bil stari kozel, ki je na klic pastirjeve svireli zganjal ovce in koze v čredo.
Toda kozel je — kozel! Nekega dne se je sam preveč oddaljil od črede in zasel pred skalnato votlino, kjer je domoval gorjanski velikan. Ko je velikan zagledal kozla, ga je pograbil in skrivil v luknjo, da bi ga naslednji dan nataknil na ražnj in si ga spekel za obed.
Pastir je iskal izgubljenega kozla. Komaj je zapiskal na svirel, je kozel zameketal v velikanovem skrivališču.

»Vrni mi kozla!« je zaklical pastirček pred votlino. »Če mi ga ne vrneš, te bom premlatil, pa četudi si velikan!« se je ojnječil.
»Na mojem pašnicu se je pasel, zato bo moj!« se je zadrž velikan iz votline.
»Vrni mi kozla! Če ne, te premlatim!« je pastir ponovil grožnjo.
»Oho, tebe se pa res bojim!« se je zakrohotal gorjanski velikan. —
»Koliko te pa je?«
»Toliko, kolikor me vidiš,« je pastir pogumno odvrnil. Potem pa je zapiskal na svirel in zapel:
»Kozel, kozel Meketač, stresi velikana iz hlač!«

In kozel se je pognal iz votline ter se od zadaj zaletel s toliko silo, da je velikana zaneslo po strmi rebri. Velikanu je drčalo: tekel je in tekel, se lovil za brze in braste, pulil med tekom drevice iz zemlje, a ustavit se ni mogel. Ustavil se je šele v dolini, prav ob vnožju Gorjancev. A kakol! Telesnil je vznak s toliko silo, da se je tamkaj, kjer je padel, vdrla zemlja v globoko drago.
Preden se je pobral in prisopihal nazaj pod vrh Gorjancev, kjer je imel svojo skalnato votlino, sta pastir in kozel že zdavnaj odšla domov.
Na mestu, kjer se je velikan vdrl v drago, stoji danes vas. Belokranjci so ji vzdeli ime — Draga... Tako pravijo.
Zapisal Lojze Zupanc

L. N. Tolstoj

Dva brata

V neki vasi sta živela dva brata. Zemljo sta orala in pšenico sejala. Starejši brat pi imel otrok. Mlajši je imel četvero drobnih otročičev. Brata sta živela tako složno, da ju je bilo veselje gledati.
Neke jeseni, ko je žito dozorelo, sta požela in si razdelila zrnje na enakda dela.
Pršla je noč. Starejši brat je legel, a ni mogel zaspati. Mislil je: »Ali sva si žito pravično razdelila?« Brat ima večjo družino, njemu je treba za otroke več žita. Pojdem in mu podtaknem od svojega žita.« Tako je tudi storil.
Tudi mlajši brat ni mogel zaspati. Mislil je: »Ali sva z bratom

pravično razdelila? Oba z ženo sva še mlada. Otroci nama bodo zrasi za pomoč. Brat in njegova žena pa sta sama, starejša od naju. Treba mu bo primakniti kaj od našega žita.« Pomislil je to in storil.
Ko je napačil dan, sta brata videla: zrna ni bilo nič manj. Začudila sta se ali nista drug drugemu ničesar reida.
In tako sta brata nekoliko noči drug drugemu žito prenašala, dokler nista drug na drugega nalletela.
Posihmal se je ljubezen med bratoma še bolj okrepila. In živela sta srečno do visoke starosti.

Hudobna kozica

Mihec pase kozici. Z mlajšo nekaj v redu ni; namesto, da bi pasla se, ona skače sem ter tje, naenkrat pa se zaleti, in Mihec že na tleh leži. Revček joka se, kriči, kozica pa v gozd zbeži. Ko jo Mihec le dobi, tedaj slabo se ji godi. Pokaže Mihec s šibo ji, da iz dlake se kadi, ji dobro kožo ustroji.

Jože Perko
»Odmevi izpod Krvavea«

ZADEVA 'AGIR'

Polkovnik Cartwright, vojak v civilni obleki, modrih očih, rdečkastih brk in od vremena zardelega obraza, ga je sprejel z odprtimi rokami. Tedaj pa je zagledal krvavo rano nad ošesom in ga resno vprašal, kaj se je zgodilo. Michel mu je povedal svojo prigodo, nato pa jo je službeno dobil pod nogo: »Nikakor ni naloga tajnega agenta spuščati se v vlak s tujimi ljudmi v razne pogovore, kaj šele kazati svoje patriotske nazore. — Vedel se je kot norec in če bi ga bili prijeli, bi moral nesrečo pripisati popolnoma sam sebi.«
Michel je ukor pomorno spravil. Le predobro je vedel, kako prav je imel polkovnik.

XII.

VELIKE NOVICE

Po tej pridigi se je polkovnikovo obličje razjasnilo, prav tako naglo kot se je prej pooblačilo. »In zdaj,« je dejal polkovnik veselo, »vam moram povedati zelo veselo novico. Angloamerikanske čete so se izkrcale v Severni Afriki in so se že utrdile.«
Segel je v omaro po steklenico, napolnil tri kozarce z rumeno tekočino in trije moške so trčili. Bil je pristen whisky in prvi, ki ga je Michel pil, odkar se je začela vojna.
»Zdaj pa na delo,« je dejal polkovnik Cartwright. »Prosil sem B., naj vas pripelje k meni, kajti nujno potrebujem vašo pomoč. Niti pojma nimamo, kaj bodo Nemci storili, pričakovati pa moramo precej hude ukrepe. Gotovo bodo poslali v Afriko

XIII.

KJE JE RUNDSTEDT?

Kmalu po njegovem prvem srečanju z britanskimi vojaškimi atašejem v Bernu se je položaj Michela Hollarda temeljito spremenil: iz »priložnostnega vohuna« je postal poklicni agent, ki so mu Angleži povsem zaupali.
Prek svojega novega britanskega povezovalca »O. P.«, s katerim se je shajal v Lausanni, namesto v Bernu, ni odšel delovati izključno le za vojno ministrstvo v Londonu, temveč tudi za »S. I. S.« (Secret Intelligence Service), ki je od vlade dol oskrboval še vse ostale oddelke v Londonu s poročili.
Odnosi do Michela v Bernu so bili sicer vedno korektni in prijazni, toda izredno formalni in enostranski. Nikdar mu B. ni izdal, ali so bile informacije, ki jih je nosil v Švico, koristne ali ne, nikoli

Prvi bohinjski padar osvojil Triglav

27. januarja 1801 so na vsakem pokopališču v Stari Fužini pokopali 54-letnega fužinskega padarja Lovrenca Willonitzerja. Rodil se je 1747. leta nekeje na Ogrskem. Med Bohinjci je živel 23 let in bil znan daleč naokrog kot odlični pomočnik v boleznih in kot junak, ki je prvi stopil na teme »očakov sivga glavarja — Triglav.«
Lovrenc Willonitzer je bil Zoisov štipendist, ki se je 1777. leta

naselil v Stari Fužini kot fužinarski padar. Uredil si je nekakšno ordinacijo z domačo apoteko. — Zdravniška soba je bila preprosta, toda apoteka je bila kmalu bogata založena z gorskimi rastlinami. Imel je dosti dela, saj je imel na skrbi prebivalce obeh bohinjskih dolin, gorskih vasi in delovšč pod Triglavom, kjer so pridobivali rudo, les in ogelje za Zoisovo fužino.

V času, ko si je Willonitzer urejeval svoj delokrog, je v Bohinji prišel znameniti Zoisov prijatelj in svetovalec, profesor anatomije v Ljubljani — Balthasar Hacquet. Hacquet, ki ga je življenjska pot pripeljala iz Leconqueta-Brestanije (Francija) med Slovence, je bil neumoren pionir v planinskem raziskovanju dežele Kranjske. Z nekaterimi pogumnimi domačini je nameraval priti na vrh Triglava, ki po ustnem izročilu še ni bil osvojen. Zaradi slabega vremena in neprijetnih sten je Hacquet moral misel na ta podvig tedaj opustiti.

Še enemu nacističnemu zločincu na sledi?

20.000 mark nagrade za esesovskega zdravnika dr. Josefa Mengeleja - Velika zasledovalna akcija državnega tožilstva v Frankfurtu

Državno tožilstvo v Frankfurtu je uvedlo obsežno zasledovalno akcijo za enim najbolj krvavih zločincev, zdravnikom koncentracijskega taborišča v Auschwitzu in esesovskim »hauptsturmführerjem« dr. Josefom Mengelejem, ki baje še živi. — Tožilstvo je na njegovo glavo razpisalo 20 tisoč mark nagrade.

Mengeleja obtožujejo množičnih umorov. Dolžijo ga tudi umorov ujetnikov, med njimi celo otrok s tako imenovanimi »phenol« injekcijami. Sodeloval je tudi pri izbiri ujetnikov za uničenje v plinskih celicah. Razen tega je kriv, da je poleti 1943 odredil v taborišču Birkenau več tisoč cigánov za smrt v plinskih celicah.

Mengelejevo sliko so v nedeljo zvečer po televiziji razširili po Nemčiji in v inozemstvu. Podatki sodnega procesa zoper zločince iz Auschwitza govore namreč, da se

dr. Mengele skriva v inozemstvu in da so ga nazadnje videli v Argentini.

Upajmo, da bodo tudi tega množičnega krvnika izsledili in aretirali v tako kratkem času, kot so konec minulega leta izsledili in prijeli zadnjega poveljnika taborišča v Auschwitzu, Baera.

FRANCOZI PORABJO VELIKO ZDRAVIL

Statistike prikazujejo, da se v Franciji porabi vsakega dne približno 400.000 kilogramov zdravil.

Serijski požarov brez primere

Pet mednarodnih hotelov v plamenih

Pet velikih svetovno znanih hotelov je zgorelo v nekaj zaporednih dneh. Pri teh požarih je bilo veliko število mrtvih in veliko ranjenih. Škode skoraj ni mogoče zračunati.

Dejstvo je, da sta Nemčija in Švica postali siromašnejši za nekaj res renomiranih gostinskih objektov.

ZAGREBSKE SEKVOJE

Na področju Ksaverija, zagrebskega predmestja, se širi pod zagrebško goro Sljeme na majhni vzpetini star park z nekaj visokimi črnimi bori, z bukvami in kostanjki.

Dalje na pobočju so sadovnjaki in vinogradi, nad vsem tem pa se dvigata visoko v ozračje dve drevesi, eno lepo, zdravo in zeleno, drugo pa brez vrha, ki ga je pred leti uničila strela. Vendar raste tudi drugo drevo in oblikuje veje proti vrhu, tako da od daleč ni videti, da ga je poškodovala strela. Vendar bo prvo drevo čez desetletja mnogo višje, ker drugo raste bolj v širino.

Drevesi sta botanična redkost ne le v Zagrebu, temveč vse naše dežele. To sta pravi ameriški sekvoji (Sequoia gigantea). Njuna domovina je Kalifornija, vendar je tudi tam še malo teh dreves. Na pobočju Sierre Nevada raste sekvoja »Mark Twain«, ki je visoka nad 105 m in ima pri korenini obseg 35 m. V Kaliforniji so stare sekvoje z zakonom zaščitenih, največ jih je v treh narodnih parkih. Naravoslovci pravijo, da so ta drevesa stara od 2000 do 4000 let.

Nesrečna serija požarov se je pričela s stoletnim kazinom v Bad Harzburgu. Potem je sledila katastrofa hotela RIGI v Švici, kjer je bilo 11 mrtvih in veliko ranjenih. Ko je zgorelo do tal hotel Sonnenberg v Wildbadu, sta bila dva mrtva, pet ranjenih in okrog 10 milijonov nemških mark škode. Nenadomestljive zgodovinske vrednote pa je uničil požar v hotelu Römer v Bad Grundu. Na koncu tega žalostnega seznama pa stoji zdaj požar v hotelu Riffelalp pri Zermattu. K sreči je bil hotel ob požaru prazen, tako da človeških žrtev ni bilo.

Hacqueta in Willonitzerja so tesno družile gore in poklice. Po nasvetu Hacqueta in njegovi pomoči je Willonitzer še enkrat diplomiral. Tako je padar Zoisovih fužin posedoval dvoje zdravniških diplom, kar je bila izredna redkost za navadnega podeželana, daleč od mestne gosposke.

O Baltazarju Hacquetu, ki je dvajset let živel v deželi Kranjski je mnogo znanega in napisanega. Njegovo ime blesti v naši zgodovini zaradi ogromnih del z vseh področij znanosti, ki nam jih je zapustil. Lik plemenitega bohinjskega padarja Hacquetovega učenca — Lovrenca Willonitzerja pa bomo morali šele ovekovečiti. Skromno je njegovo ime že napisano na spominski plošči bohinjskih junakov, ki so prvi uspeli osvojiti vrh mogočnega Triglava.

Aleksander Rjazancev

Frenka in Grega z Jesenic prav gotovo vsi Gorenjci bolj ali manj poznajo. Naše uredništvo pa se je z njima dogovorilo, da bosta naročnike »Glasa« v sredo, na tradicionalnem nagradnem žrebanju spet prijetno razveselila

mu ni dal podrobnejših nalog ali migljajev. Bilo je to običajno in potrebno previdno zadržanje profi še ne preizkušenemu in zanesljivemu sodelavcu, od katerega se sicer vse sprejeli, kar je prinesel, kateremu pa niso nudili najmanjši pomoči — dokler mu končno niso zaupali popolnoma.

Sele zdaj — konec 1942 — so bili Britanci popolnoma in trdno prepričani o tem, da se je Michel Hollard popolnoma zapisal zavezniški stvari.

Odšel ga niso nikdar več puščali v dvomih o tem, kaj od njega pričakujejo, pa tudi ne o tem, kako uspešno je njegovo delo.

Prejemal je do pitice natančna navodila in dragocene migljaje od svojega »delodajalca« in končno je čutil, da s svojim nevarnim poslom ne visi več v zraku, temveč, da ima popolno podporo zaveznikov.

Pa še nekaj se je z njegovim zadnjim obiskom v Bernu spremenilo. Michel Hollard ni doslej od zaveznikov niti zahteval beliča, niti ga prejel in je vse stroške za svojo organizacijo — ki niso bili ravno majhni — plačeval iz lastnega žepa. S porastom »Roseau Agrar« so rasi tudi izdatki, medtem ko je njemu preostajalo vedno manj časa za služek. Dospel je do meje, ko brez finančne pomoči ni mogel več delati. In odšel naprej je prejel od denarno pomoč v taki višini, kakor je želel.

XIV.

PATRON NI ODGOVORIL

Bilo je poleti 1943. Nemci so zasedli »svobodno cono« Francije in Michel je svoj Roseau Agrar primerno razširil in izgradil: organizacija je segala od obrežja ob Kanalu do Sredozemlja, od Alp do Atlantskega oceana in je zaposlovala razen obveščevalcev iz običajnih poklicnih panog še nove, sila koristno kategorijo: hotelske nameštence in privatne uslužbence. Za katerega »Valet de chambre« nikakor ni bilo težavno izvedeti ime generala, čigar hlače je likal, pa tudi vse ostalo o njem.

Pri nekem sestanku z »O. P.« v Lausanni se je pogovor zasukal na generala Rundstedta. »O. P.« je trdil, da povsem zanesljivo ve, da general von Rundstedt še vedno poveljuje odseku na Sredozemlju. Mesto, kjer je nastanjen s svojim štabom, je Avignon in pod njegovim poveljstvom so vse nemške čete v južni Franciji.

Michel pa o tem ni bil povsem prepričan. Čul je vesti o spremembi poveljstva. Ker v Avignonu ni imel sodelavca, se je ponudil, da se pelje sam tja.

»Zapravljanje časa,« je menil »O. P.«. »Mi vemo, da je Rundstedt tam!«

Michel pa se s tem ni zadovoljil in je sklenil, da bo po obisku v Luzernu sam raziskal zadevo.

Nekaj dni nato je izstopil na kolodvoru v Avignonu. Napačil se je naravnost v hotel »Terminus«, kjer je bil glavni stžn nemškega poveljnika. Pred hotelom je visela zastava; rdeč krog okrog črno-belega centra — armadna skupina torej. Lesena ograja, ki je segala do sredine ceste, je zapirala dostop. Stražili so jo trije francoski policaji, medtem, ko so za ograjo patrolirali nemški vojaki pod poveljstvom feldvebla.

Nasproti poveljstva je bila kavarna. Michel se je napačil tja, naročil si je kavo in začel pogovor z lastnikom kavnarne. Nenadoma je zašepetal: »Povejte no, vaš sosed tam prok ceste, ali je še vedno isti?«

Patron ni odgovoril, temveč se je oddaljil in začel pomivati posodo. Michel je razumel, kaj to pomeni in je zapustil kavnarno. Zunaj so ob pregradi še vedno stali trije francoski policisti. Michel jih je nekaj časa opazoval. Končno si je dejal, da so nazadnje vendarle Francozi. Razen tega pa ni mogel več izgubljati časa. Cez eno uro je odhajal njegov vlak.

Približal se je enemu izmed njih in mu zastavil isto vprašanje kot prej kavnarnarju.

»Ne,« je dejal policist, brez posebnega začudenja, »v zadnjih 14 dneh se je nekaj spremenilo.«

»Ali veste, kako se imenuje novi?«

1. marca v Tržiču odločitev

V sredo, 1. marca, bo odločila sreča, kdo bodo srečni nagradenci tradicionalnega žrebanja Glasa. Zrebanje bo v Tržiču v Cankarjevem domu, in sicer popoldne ob 15.30. uri. Zdrženo bo z veseljem sporedom, na katerem bodo sodčevali znani gorenjski humoristi: Lipe, Grega in Frenk, Veliki plesni orkester iz Kranja s pevčema Ivanke Černetovo in Zmagom Benčanom.

Ker je med naročniki Glasa veliko zanimanje za to prireditelje, bo privedilo uredništvo zvečer ob 20. uri tudi veseli večer

veseli večer

z isto zasedbo. Trije obiskovalci večerne prireditve pa bodo dobili posebne nagrade.

In sedaj še, kaj sta pripravila naša uprava in uredništvo za nagrade in kaj so dela priznana podjetja za dobitke na našem tradicionalnem nagradnem žrebanju.

Televizijski sprejemnik ali moped (po želji izžrebanca); električni štedilnik Tobi; radijski sprejemnik Vesna 1961; radijski sprejemnik RR; rex garnitura (2 fotelja in mizica), Stol, Duplica pri Kamniku; 5 dni brezplačnega penziona, Grand hotel Toplice, Bled; omarica za radio Soča, »Sora«, Medvode; prešita odeja, Odeja, Škofja Loka; 5 dni brezplačnega penziona izven sezone, Jelovica, Bled; električni likalnik z regulatorjem, Elektrotehnično podjetje, Kranj; 1 tona premoga — velenjske kocke, Kurivo, Kranj; garnitura posteljnih vzmeti, Zolezarna Jesenice; 1 par čevljev, »Peko«, Tržič; dva krat po 1 m² bukovih drv, »Kurivo«, Kranj; dva krat po 1 klobuk, »Šešir«, Škofja Loka; velika šunka, Mesarsko podjetje, Jesenice; dva krat po 1 klobuk, »Šešir«, Škofja Loka; miza, »Murka«, Lesce; garnitura orodja, »Tovarna kovanega orodja«, Kamnik; dva krat po 1 svetilko za nočno omarico, Elektrotehnično podjetje, Kranj; namizni prt, Induplati, Jarše, Domžale; tri krat po zavitek blaga, »Tiskanina«, Kranj; dva krat po 1 mize, »Murka«, Lesce; dva krat po 1 kilogram volne, Predilnica volne, Begunje; moška sraica, Trgovsko podjetje »Pri Kranjcu«, Kranj; ženska torbica, »Gorenka«, Kranj; kos usnja, Tovarna usnja, Kamnik; električni likalnik, »Zelezina«, Škofja Loka; tri krat po 1 vozovnica Kranj — Zagreb — Kranj, Avtopromet, Kranj; dva krat po 1 vozovnica Kranj — Zagreb — Kranj, Transturist, Škofja Loka; dva krat po 2 velo plašča, »Sava«, Kranj; velo plašč, »Sava«, Kranj in steklenica malinova, »Vino«, Kranj; aktovka, »Gorenjka«, Kranj; copate, »Peko«, Tržič; dobitek v vrednosti 1500 din, Klavnica, Kranj; dva krat po 1 kilogram mlečne čokolade, Tovarna čokolade, Lesce pri Bledu; 10 kilogramov žičnikov, Zelezarna, Jesenice; tri krat po 5 kilogramov žičnikov, Zelezarna, Jesenice in kravata »Svilanit«, Kamnik; dva krat po 2 stojala za rože, »Murka«, Lesce; dva krat po hladno ondulacijo, Mestna brivnica, Kranj in steklenica vina, »Vino«, Kranj; majolika, Keramično kemična industrija, Kamnik in steklenica vina »Vino«, Kranj; torta, Mestna slaščičarna in kavarna, Kranj in steklenica vina »Vino« Kranj; steklenico likerija, »Vino«, Kranj; steklenica likerija, Društvo upokojevcv, Kranj in steklenica vina, »Vino« Kranj; 3 steklenice vina »Vino«, Kranj; dva krat po 1 floritko, »Svilanit«, Kamnik in steklenica vina, »Vino«, Kranj; tri krat po dobitek v vrednosti 5000 din, obrtno podjetje »Sloga«, Moste, Komenda; dva krat po 10 kilogramov žičnikov, »Veriga«, Lesce; šest krat po 5 kilogramov žičnikov, »Veriga«, Lesce; 5 steklenic olja, »Oljarica«, Britof; blago za žensko obleko, Tekstilna tovarna, Medvode; kolobar sira, KZ Škofja Loka; moška srajca, »Špik«, Kranj; ducat moških robcev, »Inteks«, Kranj; dve kosi, Tovarna kos in sprov, Tržič.

Hkrati s tem se uprava in uredništvo Glasa zabavljajeta vsem podjetjem, ki so pomagala z nagradami pri izvedbi tradicionalnega nagradnega žrebanja.

Vpisovanje bo na osnovnih šolah Simon Jenko, France Prešeren, Stane Zagar in Primskovo ter na osnovni šoli Lucijan Seljak v Stražišću. Starši, ki stanujejo na desnem bregu Save, vpisujejo svoje otroke samo v Stražišću, ostali pa po dosedanjim razpisom, ki se bo pa še do pričetka novega šolskega leta spremenila.

K vpisovanju prinesite brezplačno matični (rojstni) list otroka.

OBJAVA

Godba na pibala DPD Svoboda Kranj razpisuje natečaj za vpis v godbeno šolo za pouk na pihalnih instrumentih. V šoli se bo poučevalo naslednje instrumente: 1 flavta, 2 klarineta, 1 krilovka, 2 trobenti ES, 1 rog, 1 baskrilovka, 2 basa, 1 tolkala. Vabimo vso mladino, ki ima smisel in veselje do glasbe. Prijave sprejemamo osebno dne 6. marca ob 18. uri v godbenih prostorih Delavskega (Sindikalnega) doma.

Upravni odbor

OBVESTILO

Obveščamo člane Kluba gospodarstvenikov, da bo v torek, 28. februarja ob 17. uri v klubski dvorani v Kranju, Prešernova 11/I predavanje o

VTISIH S PRVEGA MEDNARODNEGA KONGRESA ZA AVTOMATIZACIJO V MOSKVI

Predaval bo tov. ing. Vladimir Klaus, tehnični direktor »Avtomacije« Ljubljana in član jugoslovanske delegacije na tem kongresu.

Vabimo vse gospodarstvenike, inženirje in tehnike, da se udeležijo tega predavanja.

RAZPIS

Uprava TVD »Partizan«, Jesenice

RAZPISUJE MESTO HŠNIKA

v domu TVD »Partizan«, Jesenice, Titova c. 1.

Prednost imajo kandidati, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- 1. družina z največ 4 otroki, od katerih imata vsaj dva več kot 16 let;
2. v družini ne sme biti stalno bolnih članov;
3. kandidat mora biti več različnejših ključavničarskih in mizarskih poslov;
4. poleg svoje redne zaposlitve se mora posvetiti izključno delu, ki ga sprejema.

Honorar oziroma plača in ostali pogoji po dogovoru.

Interesenti naj svoje prošnje, v katerih naj navedejo, katere gornje pogoje izpolnjujejo, oddajo najkasneje do 1. aprila 1961 na naslov: TVD »Partizan«, Jesenice, Titova c. 1.

ODBOR

HINO

Jesenice »RADIO«: 27. februarja ameriški barvni film NI IMENA NA KROGLI ob 18. in 20. uri
Jesenice »FLAVZ«: 27. februarja ameriški barvni film NI IMENA NA KROGLI ob 17. in 19. uri, 28. februarja isti film ob 18. in 20. uri
Radovljica: 28. februarja ameriški kriminalni film BEG V VERIGAH ob 20. uri
Kranj »STORŽIČ«: 27. februarja domači barvni film LJUBEZEN IN MODA, matineja ob 10. uri, ameriški barvni film VITEZI OKROGLE MIZE ob 15. uri, premiera ameriškega filma DNEVNIK ANE FRANK ob 17. in 20. uri, 28. februarja ameriški barvni film PREKINJENA MELODIJA ob 10. in 15. uri, ameriški cin. film DNEVNIK ANE FRANK ob 17. in 20. uri
Primskovo »TRIGLAV«: 28. februarja domači film PET MINUT RAJA ob 18. in 20. uri
Stražišće »SVOBODA«: 28. februarja sovjetski film BALADA O VOJAKU ob 18. in 20. uri
Škofja Loka: 28. februarja italijansko argentinski cin. film CEZNJA
Kamnik: 27. februarja ameriški film OBRACUN NA ATLANTIKU ob 20. uri, 28. februarja ameriški film HOLLYWOOD ALI PROPAD ob 20. uri

SIBANJE PABIJALSTVA

V KRANJU

Rodile so: Ivana Čufer — deklico, Ivana Peternel — deklico, Franica Sekna — deklico, Amalija Miklavčič — dečka, Ana Stefanovič — deklico, Jožica Ribnikar — dečka, Angela Bešter — dečka, Jožefa Sladoje — dečka, Angela Kropivnik — dečka, Stefka Prešek — dečka, Ivana Bergant — deklico, Draga Bozovičar — deklico, Cecilija Ravnikar — dečka, Marija Frelj — deklico, Pavla Jerala — deklico, Marija Tomažič — deklico, Pavla Lužar — deklico, Marija Šeško — deklico, Ivana Martinjak — deklico, Jožefa Hudovernik — dečka, Marija Novakovič — dečka, Alojzija Česnik — dečka, Marija Vogrin — deklico, Kristina Boncelj — dečka, Katarina Kalan — deklico, Terezija Resnik — deklico.

TELESNA KULTURA

Svetovni rekorder iz Kovorja

V četrtek so se na 140-metrski skalalnici v Oberstdorfu pričeli skozi »trilogije« Planica—Oberstdorf—Kulm. Ta skalalnica je največja na svetu, letos pa jo je graditelj, inž. Klopfer že izboljšal, da bo — kot je izjavil — dopuščala skoke tudi do 140 metrov. Čas je, da nekdo premaga deset let star rekord Finca Luira Tauna, so govorili vsi, ki so se pogovarjali o letošnjih poletih. Tedaj verjetno nihče ni pomislil, da bi ta junak utegnil biti ne preveč znani jugoslovanski skakalec, Jože Šlibar. — Če bo to Jugoslovčan, bo Marjan Pečar, smo menili mi; če bo sploh kdo, bo to Recknagel, so govili po svetu. Zgodilo pa se je to, kar je malokdo pričakoval (menda le zvezni kapetan dr. Dečman) — 27-letni študent gozdarstva, doma iz Kovorja pri Tržiču, je s skokom 141 metrov postal nov svetovni rekorder in junak leta, če ne celo preteklega desetletja.

PRVI DAN JUGOSLOVANSKI REKORD JE PADEL

V četrtek so bili na veliki skalalnici v Oberstdorfu prvi letošnji skoki (poleti), ki so veljali za poskusne v tekmovalju, na katerega so se najboljši smučarski skakalci pripravljali tri leta, odkar so bili zadnjič tam. Pravijo (in to je dejstvo), da se edino na tej skalalnici lahko doseže nov svetovni rekord, saj je največja na svetu. Kdo bo premagal rekorderja, Finca Luira Tauna, so ugibali pred pričetkom tekmovalja. To so tekmovalci tudi poskušali. 31 tekmovalcev iz Avstrije, Italije, Vzhodne in Zahodne Nemčije, Francije, Finske, Norveške, Švice in Jugoslavije se jih je poglavo preko največjega mostu, vendar uspel ni nihče, kar trije pa so bili le za tri metre krajši. Jože Šlibar, član ljubljanske Enotnosti, je v prvem poskusu skočil 129 metrov, v drugem pa 131 metrov — obakrat torej boljše od Finčarjevega starega jugoslovanskega rekorda, ki je dotlej znašal 117 metrov. Skakal je tudi Marjan Pečar, vendar je — po zmagi za pokal Kongsberg in po pričakovanju vseh — razočaral. Najboljši je bil prvi dan Avstrijec Otto Leodolter (131, 136 in 129 m), ki je za slog dobil najvišjo možno oceno — 20 točk.

DRUGI DAN ŠLIBAR IN SVETOVNI REKORD

V petek se je po svetu hitro raznesla novica, da je Jugoslovčan Jože Šlibar postavil nov svetovni rekord v skoku s smučmi. Dolžina, ki jo je preskočil v drugi seriji skokov je znašala nič več in nič manj kot 141 metrov, se pravi, dva metra bolje od starega rekorda. Ta dan je bilo v Oberstdorfu živahno, kot že dolgo ne. — Blizalo se je popoldne in sonce je močno grelo na belo preprogo snega. Temperatura se je dvignila na 27 stopinj; malokdo med gledalci je pričakoval rekorden polet.

Tričert na dve. Po zaletiču se je spustil tekmovalec s številko 32 — Jugoslovčan Jože Šlibar. V močnem predklonu je drsel po strmini s hitrostjo nad 100 kilometrov na uro, nato se je močno odgnal. V značilnem slogu je preletel dobršen del zračne poti in se bližal doskoku... Tedaj pa se je vlegel na smuč in se spet dvignil. Zaneslo ga novega svetovnega rekorda. — S peaker je opozoril, naj dolžino skrbno izmerijo. Merilni trak je vzel v roke graditelj skalalnice, inž. Klopfer. Gledalci v njegovi bližini so lahko opazili, kako se mu tresje roke. Meril je dlje od zadnje tablice — 140 metrov. Naslednji glas po zvočniku ku ni bil več miren kot prejšnji. »Jože Šlibar — Jugoslawien — Hundert einundvierzig Meter — Neues Weltrekord.« je bilo še slišati in nič več. Jugoslovanska novinarka Bergant in Zlajpah sta skočila v areno in objela Šlibarja, ki je bil vesel, vendar pa ne presenečen. Dejal je, da je pričakoval dolg skok, rekorda pa da je prav zares vesel. Vse se je nato gnetlo okoli njega. Nosili so ga po rokah, dajal je izjave za tisk, radio, televizijo. Okrog njega so brnele filmske in televizijske kamere... v Oberstdorfu je bilo veselo...

TRETJI DAN VODI LEODOLTER

V soboto je bil prvi tekmovalni dan. Skakali so dvakrat (oziroma trikrat, toda prvo serijo so zaradi vetra razveljavili). Najboljši, »najdaljši« in »najlepši« je bil Avstrijec Leodolter, s skokoma 126 in 136 metrov ter s 231,1 točke. Po prvem dnevu je drugi Vzhodni Nemeček Recknagel, tretji Lesser (NDR), četrti Happle (Zah. Nemčija) itd. Jugoslovčan Jože Šlibar je skočil v prvem poskusu 113 metrov, drugič pa 119 metrov. V skupnem plasmanu je trenutno na devetem mestu. Pravi, da je zelo utrujen in da se po rekordu »čudno počuti«. Ostala Jugoslovčana, Marjan Pečar in Jože Langus, sta skakala slabše, zlasti Pečar, ki je imel povrh vsega še smolo in je padel na glavo ter obležal nezavesten. Poškodovan ni bil, izjavil pa je, da ne bo več skakal. Jože Langus je po prvem uradnem dnevu 22.

Jože Šlibar

24. februarja 1961 bo vsem ljubiteljem smučanja, posebno pa nam Jugoslovčanom, vedno ostal v spominu. Ta dan, bil je petek, kazalci na uri so kazali 13 in 41 minut, je bil na mamutski skalalnici v Oberstdorfu postavljen nov svetovni rekord v smučarskih skokih. Kot prvi človek na svetu je Jugoslovčan JOŽE ŠLIBAR skočil 141 metrov, kar je zadostovalo, da je premagal sedaj že pokojnega Finca Luira Tauna, ki je pred desetimi leti skočil 139 metrov.

Nov svetovni rekorder Jože Šlibar se je rodil 18. marca 1934. leta v Kovorju nad Tržičem. Ko je bil star 19 let, se je priučeval pognal preko skalalnice v Kranju. Ta sport ga je privlačil in ko se je po končani srednji šoli vpisal na agronomsko fakulteto, je pričel skakati za ljubljansko Enotnost. 1957. leta je bil najprej na slovenskem prvenstvu četrti. Tedaj je prvič nastopil tudi v inozemstvu. Na skalalnici v Kulmu je skočil 113 metrov in zasedel 16. mesto. Lani je bil odličen v Garmisch-Partenkirchen, kjer je preskočil rekordno dolžino, vendar je pri tem padel. Tedaj so tuji časopisi pisali o Jožetu Šlibarju, kot »lovcu na daljave«. — Pred letošnjo sezono se je dobro pripravil in sadovi so že tu — v petek je na največji skalalnici sveta, v Oberstdorfu skočil 141 metrov ter postal novi svetovni rekorder.

Uspeh naše reprezentance

Jugoslavija : Vzhod. Nemčija 5:7
Jesenice, 26. februarja — Pred odhodom na svetovno prvenstvo v Švico se je naša državna reprezentanca sinoči srečala z reprezentanco Vzhodne Nemčije. Za tekmo, ki je bila na drsališču pod Mežaklo, je bilo veliko zanimanje, saj so gostje pred kratkim dvakrat igrali neodločeno s poznanim Spartakom iz Moskve. Na tribunah se je zbralo nad 5000 gledalcev.
Jugoslavija — Gale, Novak, Brun, Ravnik, Mijuskovič, Tišler, Felc, Smolej, Andjelj, Popović, Holbus, Djordjevič, Klinar, Valentar in Zupančič;
Vzhodna Nemčija — Körst, Atsche, Zundar, Ditrich, Raabe, Schaffer, Riede, Rinsky, Wüschle, Tudiga, Budich, Donke, Brown, Fischer in Gradmann.
Streli za Jugoslavijo — Brun, Ravnik, Smolej, Popović in Valentar; za Vzhodno Nemčijo — Ditrich in Riede po 2, Rinsky, Budich in Donke.
Tekmo sta sodila naša najboljša sodnika, Pogačnik in Lombard.
Naša državna reprezentanca, kateri nasprotnik ni bil neznan, se je že na začetku zbrala in zaigrala tako lepo, da je goste presenetilo. To še posebno v drugi minuti, ko je Popović povedel Jugoslavijo v vodstvo in v 4. minuti, ko je Ravnik dal drugi gol za Jugoslavijo. Igra je postala zanimiva in borbeno. V 5. minuti je dal za Nemčijo prvi gol Riede, v 10 in 17. pa je izenačil, oziroma povedel, Ditrich. — Prvo

tretjino so gostje odločili v svojo korist s 3:2.
V drugem delu je bila naša ekipa enakovredna nasprotnik gostom, po doseženih golih pa celo uspešnejša. Za Jugoslavijo sta v drugi tretjini dosegla gole Brun in Smolej, za goste pa le Budich.
V prvi polovici zadnje tretjine se je naša reprezentanca držala odlično. Prav na koncu »polovičke« je Jugoslavijo povedel v vodstvo Valentar. — V drugem delu tretje tretjine so imeli srečo gostje. V 11. minuti je bil uspešen Donke, minuto kasneje Riede, naslednje minuto pa Rinsky. Jugoslovanski igralci so na koncu zaman naskakovali gostujočo obrambo, da bi rezultat znižali.
Tekma je bila izredno lepa, naši reprezentantje pa so v njej pokazali lepo igrjo in dokazali, da niso v zadregi, četudi igrajo proti moštvu z vrha svetovne lestvice. Rezultat 7:5 (3:2, 1:2, 3:1) je dokaz opek in daje naši reprezentanci lepo priznanje.
P. Ulagu

PODREČANI BOLJSI

Kranj, 26. februarja — Danes dopoldne je bilo na štiristeznem kegljišču prijateljsko srečanje med ekipama Tiskanine iz Kranja in KK »Simon Jenko« iz Podrečja. Gostje so bili boljši in so podrli 5741 kegliev (najboljši Šušteršič 782), kegljači Tiskanine pa so podrli 5472 kegliev (najboljši Jesenovec 800). V sinoči je bilo srečanje med kegljači iz Domžal in domačega KK »Triglava«. Zmagali so domačini.

SVETOVNI REKORDI SKOZI DESETLETJA

- 86 metrov, Sigmund Ruud (Norveška) — 1932,
92 metrov, Sigmund Ruud (Norveška) — 1934, Planica,
99 metrov, Anderson (Norveška) — 1935, Planica,
99 metrov, Keinersdärfer (Švica) — 1935,
101 meter, Bradl (Avstrija) — 1936, Planica,
107 metrov, Bradl (Avstrija) — 1938, Planica,
118 metrov, Göring (Nemčija) — 1941, Planica,
120 metrov, Chanen (Švica) — 1948, Planica,
135,5 metra, Netzel (Švedska) — 1950, Oberstdorf,
139 metrov, Luiro (Finska) — 1951, Oberstdorf,
141 metrov, Jože Šlibar (Jugoslavija) — 1961, Oberstdorf.

MALI OGLASI

PRODAM

Prodajam zazidljivo parcelo na lepem kraju v Predoslju. Voda in luč ob parceli. Poizve se na Suhi, št. 1 629
Prodajam 500 kolov za sadne sadike. Naslov v oglasnem oddelku 677
Štedilnik, desni, železen, poceni prodajam. Naslov v oglasnem oddelku 720
Prodajam popolnoma nov pralni stroj znamke »Himo«. Cena ugodna. Naslov v oglasnem oddelku 721
Poceni prodajam zazidljivo štedilnik (desni). Kocjanova 11 (Kalvarija), Kranj 722
Prodajam zazidljivo parcelo v Britofu. Naslov v oglasnem odd. 723
Prodajam ščitnik za NSU Primo. Naslov v oglasnem oddelku 724
Prodajam kompletne spalnice iz trdega lesa, v dobrem stanju, po zelo ugodni ceni. Naslov v oglasnem oddelku 725
Na Koprivci prodajam začeto hišo. Kletne stene zabetonirane. Naslov v oglasnem oddelku 726
Polovico hiše z vratom z zamenjavo stanovanja v bližini Kranja prodajam. Naslov v oglasnem oddelku 727

KUPIM

Kupim 5 gramov zlata za zobe. Naslov v oglasnem oddelku 728

OSTALO

V službo sprejemamo takoj ali po dogovoru razvojalca kruha. Pekarna Kranj 704
Iščem sobo in kuhinjo v Kranju ali bližnji okolici. Nudim visoko nagrado tistemu, ki mi preskrbi stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku 702
F. J. Preključem dane izjave na občnem zboru DPM Lesce, glede neutemeljenih govoric o malvarzacijskih ter jih smatram za neutemeljene 729
Trgovsko podjetje »Rožca«, Jesenice sprejme šoferja D kategorije za nov voz »Zastava« 1,5 t. Prejemki po tarifnem pravilniku. Podjetje nima na razpolago stanovanja. Ponudbe pošljite na gornji naslov do 5. marca 1961 730
Upokojena učiteljica išče družinsko stanovanje ali večjo prazno sobo od Kranja do Ljubljane. Kristina Henigman, Predvor 38 731
Praktično dvodelno obleko za bodočo mamico prodajam. Prešernova 218, Kevoj 732

Preključem mesečno avtobusno vozovnico, št. 15868 Cerklje—Kranj na ime Franc Zlebir 733
Pletilja sprejme delo na dom. Tomaž Sodnikar, Rupa 25, Kranj 734
Mlademu inženirju Tonetu Božiču čestitajo k diplomni prijatelji in prijateljice 735

OBJAVE

Obvestilo PODALJEŠEVANJE VELJAVNOSTI OROŽNIH LISTOV

Oddelek za notranje zadeve v Kranju bo dovoljenja za posest in nošenje orožja (orožne liste), ki jim poteče veljavnost 31. marca 1961, podaljševal v mesecu marcu 1961.
Prošnje, spisane na obrazcih, ki jih dobijo člani lovskih družin pri svojih organizacijah, ostali pa na pestajah ljudske milice, je treba oddati pristojni postaji ljudske milice najpozneje do 12. marca 1961. K prošnji je treba priložiti orožni list in takse: 50 din za vlogo in 600 din za vsak kos orožja.

Vse imetnike orožnih listov opozarjamo na 14. člen zakona o orožju, ki določa, da se imetniku orožje in orožni list odvzame, če ni zaprosil za podaljšanje preden je veljavnost orožnega lista potekla.
Iz pisarne oddelka za notranje zadeve OLO Kranj

Razpisna komisija za razpis mest učnega in vzgojnega osebja občinskega ljudskega odbora Jesenice razpisuje mesto

RAVNATELJA POKLICNE GOSPODINJSKE SOLE JESENICE

s sedežem do 31. avgusta 1961 v Poljčah pri Begunjah.
Pogoji: višja gospodinjstva šola z opravljenim strokovnim izpitom. Stanovanja ni na razpolago. Prijave sprejema razpisna komisija do 15. marca 1961.

OBJAVA VPISOVANJE NOVINEV V OSNOVNO ŠOLO V KRANJU

Svet za šolstvo ObLO Kranj sporoča vsem staršem, da bo vpisovanje novincev v osnovno šolo za šolsko leto 1961/62 v mestu v nedeljo, dne 5. marca 1961 od 8. do 12. ure. Vpisati je treba vse otroke, rojene leta 1954 ter po gojno otroke, rojene januarja in februarja 1955.